

OPONENTNÍ POSUDEK NA BAKALÁŘSKOU PRÁCI

Kučerová, D.: Čtenářství a hodnoty studentů FHS UK, FHS UK, 2016

Oponentka: PhDr. Lenka Václavíková, Ph.D.

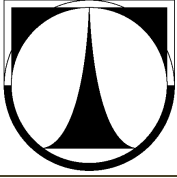
Bakalářská práce Daniely Kučerové se zaměřuje na téma čtenářství jako potenciálně významného činitele ve tvorbě hodnot jednotlivce. V první části prezentuje základní teoretický rámec jak konceptů dětského čtenářství, tak tématu hodnot. Studentka čerpá z vhodné literatury, na řadě míst však používá čteně a nadměrně obsáhlé doslovné citace původních děl (např. s. 15-16). Nedostává se zde na objasnění tématu kulturního kapitálu, které je v práci podstatné. (Např. na s. 14 je tento pojem použit bez odkazu a definičního vymezení.) Někde dochází pravděpodobně k posunu ve významech. Co je např. myšleno větou: „U dětí, které si neosvojí čtenářské návyky ani další stránky kulturního kapitálu, pak může být dokonce potlačena třídní mobilita“ na s. 15?

Kapitola 1.2.3 Demografie nemá odpovídající název, nepojednává o demografii (věda zabývající se reprodukčními procesy). Nepojednává ale ani obecně o demografických aspektech k tématu. Její podstatná část je naplněna tématem genderových diferenciací v oblasti dětského čtenářství, které je jistě pro sledované téma podstatné a mohlo zde mít svoji kapitolu.

V empirické části pak studentka hovoří o „svém“ výzkumu. Text budí dojem, že sama realizovala sběr dat i vstupní procedury. Pokud však dobře chápu vyjádření v úvodní části, studentka provedla sekundární analýzu dat, která vznikají díky sběru dat prostřednictvím dotazníku na letní škole FHS v rukou jiných autorů. Autorka používá dva datové soubory, data z roku 2012 a 2014, které jsou podle vybraných otázek v některých bodech komparovatelné. Zároveň se jedná o kvantitativní data s nevelkým počtem respondentů pro hlubší kvantitativní analýzu. Je pak potřeba k prezentovaným výstupům přistupovat jako k zajímavému cvičení s daty, k sondě ilustrující některá témata prezentovaná v teoretické části.

Na úvod této části se studentka dopouští některých formálních i obsahových přehmatů. Podkapitoly o jednom řádku (např. 2.1.3) nedávají smysl, studentka měla stručně v úvodních odstavcích objasnit metodologii původního výzkumu v rámci jedné kapitoly. Na s. 26 hovoří o dotazníku jako o „nástroji nepřímého pozorování“. Dotazník není pozorovací technikou, jedná se o techniku nepřímou dotazovací. Zároveň u sebraných původních dat se v zásadě nejedná o výběr vzorku, ale o census studujících v prvním ročníku FHS, respektive účastníků Letní školy FHS, ochotných dotazník vyplnit. Je také otázkou, jak studentka rozumí pojmu standardizace.

Následnou datovou analýzu pak autorka popisuje v poměrně velkém rozsahu. Vzhledem ke skutečnosti, že se nejedná o studentku oboru Sociologie, je obdivuhodné, jak se autorka pustila do práce s daty. Zároveň to ukazuje, jak je v určitý moment fascinující se v datech dobírat statistickou analýzou některých informací a jak je možné snadno zapomenout, s jak velkým vzorkem, jaké povahy a v jakém kontextu pracujeme. Studentka v analýze nereflektovaně pracuje s daty dvojí povahy – data zachycující aktuální situaci studujících a data retrospektivního charakteru – studující vzpomínají, jak to bylo v jejich životě v dětství. Zároveň zde nacházíme statistickou analýzu třetího stupně na datech, která budí otázku, zda takto strukturovanou analýzu ještě unesou z hlediska velikosti vzorku.

Na některých místech pokulhává grafické zachycení výstupů analýzy. Jak má být např. rozuměno Grafům 1 a 2? U grafů i tabulek by bylo vhodné uvádět velikost vzorku vstupujícího do dané analýzy či prezentace. Není pochopitelné, k čemu jsou prázdné tabulky s nadpisy Chi-square a Spearman, u nichž je konstatováno „Žádný vztah mezi...“, protože koeficienty nevycházejí dostatečně vysoké. Nestačilo by konstatovat jednoduchou větou, že nebyl vztah mezi proměnnými nalezen?

V práci se objevuje řada stylistických neobratností i překlepů (např. na s. 12 sekundární analýza namísto sekundární socializace). Zároveň musím poznamenat, že u studentky FHS bych nepředpokládala užívání generického maskulina, je-li řeč o studujících apod.

Lze ocenit, že v závěru se studentka vrací k teoretickým konceptům a konfrontuje je s výstupy z vlastní analýzy dat.

S respektem k autorčině úsilí a vynaložené práci konstatuji, že **práce splňuje požadavky na udělení akademického titulu bakalář, doporučuji ji k obhajobě a navrhuji klasifikační hodnocení „dobře“**.

31. srpna 2016

Lenka Václavíková